

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/671>

Jautājums

Vai vārdu **respektīvi** no pārējā teikuma atdala ar komatiem?

Atbilde

Komatu lietojums atkarīgs no vārda **respektīvi** nozīmes.

Vārdu **respektīvi** (saīsinātā formā *resp.*) **atdala ar komatiem**, ja tas lietots ar nozīmi 'tas ir', 'proti', 'tātad' un vārds ievada paskaidrojošu iespaidumu, kas konkrētībā vai paskaidro iepriekš nosaukto jēdzienu. Šādos gadījumos komats vajadzīgs arī aiz paskaidrojošā iespaiduma:

*Nesavrupina, **respektīvi**, neatdala ar komatu, dažus vārdus.*

*Ar Raiņa dramatisko literatūru, **respektīvi**, lugām, lielākoties iepazīstamies teātru uzvedumos.*

*Ja, nākot vai ejot, kāds atskatīsies, **respektīvi**, sāks šaubīties, tad paši dievi vairs nevarēs līdzēt.*

*Ņemot vērā Sarkanās armijas pārspēku gan Kurzemē, gan aiz austrumu robežas, gan dienvidos, **respektīvi**, Lietuvā, tika pieņemts lēmums neizrādīt pretošanos no valdības puses.*

*Lakstīgalas pusbrālis, **respektīvi**, melnais purva strazds, arī ir liels dziedātājs.*

Vārda **respektīvi** priekšā komats vajadzīgs arī tad, ja tas ievada teikuma komponentu vai ir uz tā robežas:

*Saskaitot tumšākās joslas, varam uzzināt, cik gadu ir zivij, **respektīvi**, cik rudenu tā pārdzīvojusi.*

No pārējiem vārdiem **respektīvi neatdala ar komatiem**, ja tam ir saikļa 'vai' nozīme un neveidojas paskaidrojoša vārdu grupa, proti, **respektīvi** lietots starp vienlīdzīgiem teikuma locekļiem:

*romāns **respektīvi** stāsts;*

*poēma **respektīvi** balāde;*

*raksts **respektīvi** iespaidums;*

*rakstnieks **respektīvi** dzejnieks.*

Jāpiebilst, ka ar nozīmi 'vai' **respektīvi** lieto retāk nekā 'tas ir' – droši vien tāpēc, lai izteikuma saturs nebūtu pārprotams vārda atšķirīgo nozīmju dēļ.

Avoti

Blinkena, A. *Latviešu interpunkcija*. Rīga : Zinātne, 1969, 248.–249. lpp.

Blinkena, A. *Latviešu interpunkcija*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2009, 273. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrūnas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002, 209.–210. lpp.

Koluža, R. *Tā vai šitā. Latviešu valodas rokasgrāmata 9.–12. klasei* Lielvārde : Lielvārds, 2003, 73. lpp.

Nītiņa, D. Vienkārša teikuma vai salikta teikuma komponentu paplašinājumi (paplašinātājas struktūras). *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 828. lpp.

Veckāgana, V. *Latviešu valoda 8. un 9. klasei* Lielvārde : Lielvārds, 1997, 40. lpp.

